

UPORABA ELEKTRONSKEGA KOMUNICIRANJA POLICIJE S PREBIVALSTVOM ZA IZBOLJŠANJE POVEZANOSTI IN PROMOCIJO POLICIJSKEGA DELA V SKUPNOSTI

IGOR BERNIK

Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Ljubljana, Slovenija.
E-pošta: igor.bernik@fvv.uni-mb.si

Povzetek Policijsko delo v skupnosti v zadnjih letih ni najbolj zastopano zaradi različnih, večinoma znanih vzrokov. Da bi se razmere spremenile in eventualno izboljšale, je ena izmed možnosti približevanja policije k občanom z uporabo elektronskih rešitev, ki jih omogočajo sodobne informacijsko-komunikacijske poti. Prispevek bo predstavil pregled primerov vrhunskih možnosti tehnično tehnoloških platform v svetu in primere povezovanja na tem področju v Sloveniji. Na podlagi pregleda in ciljev promocije policijskega dela v skupnosti preko elektronskih kanalov bodo podane smernice, kako posamezni policijski okoliši lahko uporabijo, nadgradijo ali zgradijo ustrezen sistem, ki bo povezal omenjena deležnika – policijo in prebivalstvo.

Ključne besede:

elektronsko
komuniciranje,
policija,
skupnost,
prebivalci,
povezovanje

USE OF ELECTRONIC COMMUNICATION BETWEEN THE POLICE AND THE POPULATION TO IMPROVE CONNECTIVITY AND PROMOTE COMMUNITY POLICING

IGOR BERNIK

University of Maribor, Faculty of Criminal Justice and Security, Ljubljana, Slovenia.
E-mail: igor.bernik@fvv.uni-mb.si

Abstract Community policing in recent years has not been very well represented for a variety of known reasons. One of the possibilities to change the situation and possibly improve it is to bring the police closer to the citizens by using electronic solutions made possible by modern information and communication channels. The paper presents an overview of examples of possibilities of technical and technological platforms in the world and examples of networking in this field in Slovenia. Based on the review and objectives of promoting community policing through electronic channels, guidelines will be given on how individual police districts can use, upgrade, or build an appropriate system to connect the police and the community.

Keywords:
electronic
communication,
police,
community,
residents,
connectivity

1 Uvod

Elektronske komunikacije so del našega vsakdana in jih uporabljamo za najrazličnejše potrebe. Če so v preteklosti elektronske komunikacije prevladovala v poslovnem svetu, so se v svet delovanja posameznikov le-te množično razširile v zadnjem desetletju. Poseben pospešek se je pojavil s širšo uporabo spletnih socialnih omrežij, dodatno veljavo pa so elektronske komunikacije pridobile v letih 2020 in 2021, ko se je večina sveta zaradi ukrepov, povezanih z virusom in posledično boleznijo covid-19, osebno distancirala, kar je prebivalstvo privedlo do uporabe najširših možnosti elektronskega komuniciranja. Vendar pa vsi potenciali elektronskih komunikacij, povezovanja v kibernetnem prostoru in izvajanja najrazličnejših, tako poslovnih storitev kot tudi storitev države in z njo povezanih entitet še zdaleč niso v celoti izkoriščeni.

Ena izmed možnosti, ki jo proučujemo v prispevku, je povezovanje Policije s prebivalstvom, medsebojno sodelovanje in vzpostavljanje varnega okolja ter zaupanje v delovanje Policije, torej policijsko delo v skupnosti. Policijsko delo v skupnosti v zadnjih letih ni najbolje zastopano zaradi različnih vzrokov (Pirnat in Meško, 2019, 2020, 2021). Da bi se razmere spremenile in eventualno izboljšale, je ena izmed možnosti približevanja policije k občanom z uporabo elektronskih rešitev, ki jih omogočajo sodobne informacijsko-komunikacijske poti.

Kot že pred dvema desetletjema zapiše Meško (2001), je zagotavljanje varnosti, zakonitosti in reda temeljno poslanstvo policijskega dela, ki pa se lahko uresničuje samo v sodelovanju z ljudmi, med katerimi policija deluje. Tradicionalistični pristopi vidijo namen policijskega dela predvsem v boju proti kriminaliteti, medtem ko je na drugi strani namen le-tega v skupnosti izboljšanje kakovosti prebivalcev. Policijsko delo v skupnosti pomeni filozofijo – način razmišljanja dela policije, ki daje večji poudarek sodelovanju v skupnosti, v kateri deluje.

Na podlagi dolgotrajnih smernic razvoja ter sprememb, ki so se nadgrajevale čez desetletja dela in spreminjanja policijskega dela, tudi sodobna Policija izvaja t. i. »partnersko sodelovanje« (Policija, n. d. a), ki se odraža skozi policijsko delo v skupnosti (Policija, n. d. b), in sodeluje z državljani preko varnostnih sosvetov (Policija, n. d. e), ki so organizirani na območjih vseh slovenskih policijskih uprav (PU). Obenem v Policiji sledijo tudi *Resoluciji o dolgoročnem razvojnem programu policije do*

leta 2025 – »Kakovostna policija za varno Slovenijo« (ReDRPPol) iz leta 2015 (»ReDRPPol«, 2015), kjer v točki 4.2. posebej izpostavljajo uveljavitev koncepta policijskega dela v skupnosti. Tako »ReDRPPol« (2015) kot dolgoročen sistemski cilj projekta izpostavi preprečevanje varnostnih dogodkov, posamični cilji pa so:

- visoka stopnja partnerskega sodelovanja subjektov lokalne skupnosti in prebivalcev pri zagotavljanju varnosti,
- večji občutek varnosti pri ljudeh,
- večje zaupanje ljudi v delo policije,
- večje zadovoljstvo ljudi z delom policije in
- učinkovito preprečevanje in preiskovanje kriminalitete.

V »ReDRPPol« (2015) je zapisano:

»Cilj policijskega dela v skupnosti je v okviru partnerskega odnosa čim bolj zadovoljiti potrebe in interese lokalne skupnosti po varnosti. Zato policijsko delo v skupnosti ni le preventivno delo, temveč zapleten in večplasten proces delovanja, ki zajema vsa področja dela policistov kot tudi vodstvenih in vodilnih uslužbencev. Zavzemanje za kakovostno policijsko delo v skupnosti se mora odražati pri vseh odločitvah in dejavnostih v policiji, za to pa bodo potrebne tudi spremembe miselnosti policistov in njihovih vodij. S policijskim delom v skupnosti bo policija tudi bolje preprečevala in preiskovala kriminaliteto. Partnerstvo s skupnostjo bo omogočilo pridobivanje informacij za zgodnje prepoznavanje varnostnih problemov in z njim povezanih tveganj.«

Resolucija sicer navaja uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) za potrebe dela Policije, vendar pa v celoti ne izpostavlja priložnosti, ki jih elektronske komunikacije omogočajo pri učinkoviti, dvosmerni komunikaciji s prebivalstvom. Menimo, da se lahko v prihodnosti izvede obilo izboljšav, kar bo tudi skladno z Resolucijo, zakonodajo in željami Policije privedlo do višje stopnje zaupanja v delo Policije, hitrejšo izmenjevanje podatkov med Policijo in prebivalstvom in odprle tako nove poti komuniciranja kot tudi medsebojnega sodelovanja in prepleta dejavnosti omenjenih entitet. V slovenski policiji izvajajo več preventivnih projektov in izvajajo vsakodnevna ozaveščanja skozi najrazličnejše projekte, menimo pa, da je še mnogo neizkoriščenih priložnosti izvajanja policijskega

dela v skupnosti s pomočjo elektronskih komunikacij, povezav v kibernetiski prostor in naprednega izkoriščanja elektronskih naprav ter programskih orodij – tako preko spleta kot z uporabo mobilnih aplikacij.

Eden izmed primerov povezovanja Policije in iskanje idej za uporabne tehnološke rešitve je sodelovanje z ljubljanskim mestnim redarstvom v letu 2019 na hackatonu (Policija, 2019), ki je tehnološka konferenca za pripravo idejnih rešitev reševanja najrazličnejše problematike s pomočjo sodobne IKT. Ena izmed idej omenjenega sodelovanja je bila, da bi Policija in mestno redarstvo Mestne občine Ljubljana (MOL) s hackatomom prišli do rešitev in storitev po meri občank in občanov oziroma vsaj do tehnoloških idej, ki bi jih dolgoročno razvijali, tudi s ciljem policijskega dela v skupnosti. Pri omenjenem sodelovanju so je najboljše odrezala (RŠ, 2019) ekipa Veverice (prva nagrada), ki je razvila mobilno aplikacijo Varuh za mladostnike, ki vsebuje najhitrejšo iskanje varne točke v primeru ogroženosti. Drugo mesta je zasedla ekipa Šveps, ki je pripravila celovito rešitev Moja varnost v obliki mobilne aplikacije za državljane in tujce. Ta vsebuje podatke o okolici, kjer je mogoče na zemljevidu videti pomembne informacije (nesreče, radarje, bolnišnice, kritične točke), ponuja neposredno komunikacijo s policijo v obliki interventnega klica, interaktivne možnosti anonimnih prijav, aktivno sodelovanje pri iskanju pogrešanih oseb in navodila za reševanje življenj. Tretje mesto je pripadlo ekipi Full In z rešitvijo Kolo varnik, ki naslavlja problem kraje koles in pomanjkanja informacij o ukradenem kolesu. Po dveh letih ugotavljamo, da od omenjenih in drugih idej ni prišlo do nadgradnje idejnih zasnov in ponudbe aplikacij širši publiki ter posledično ni prišlo do razvoja uporabnih in med prebivalstvom sprejetih IKT rešitev, ki bi pomenile sodelovanje policije in prebivalstva v Sloveniji.

Podajamo pregled primerov možnosti tehnično tehnoloških platform v svetu in primere povezovanja na tem področju v Sloveniji. Na podlagi pregleda in ciljev promocije policijskega dela v skupnosti preko elektronskih kanalov bodo podane smernice, kako posamezni policijski okoliši lahko uporabijo, nadgradijo ali zgradijo ustrezen sistem, ki bo povezal omenjena deležnika – policijo in prebivalstvo. V nadaljevanju prikazujemo posamezne primere dobrih praks komuniciranja oziroma sodelovanja Policije in prebivalstva tako v Sloveniji kot tudi v drugih državah.

2 Sodelovanje policije s prebivalstvom

Kot omenjeno, slovenska policija sodeluje s prebivalstvom skozi različne preventivne projekte (Policija, n. d. d), kot so Ne pozabite na varnost, Varna pot v šolo in domov, Policist Leon svetuje, Samostojna policijska postaja, Mobilna policijska postaja in še nekateri ozko ciljno usmerjeni projekti. Poleg tega so preko sodelovanja na Hackatonu v letu 2019 izvedli pregled možnih naborov aplikacij, ki bi povezale Policije in prebivalstvo, vendar, kot omenjeno, le te še niso zaživele v praksi.

V tujini lahko v oziru policijskega dela v skupnosti opazimo širšo razširjenost uporabe IKT in nekaj poizkusov (dobesedno) projektno razvitih aplikacij (predvsem v EU) ali pa komercialno razvitih aplikacij, ki so potem lokalno prilagojene in vsebujejo funkcionalnosti, ki so odvisne od lokalnega okolja, dejanskih potreb in stopnje rabe kibernetnega prostora (predvsem v ZDA).

2.1 Slovenski poizkusi

Pri pregledu in ugotavljanju možnosti policijskega dela v skupnosti in povezovanja preko sodobnih elektronskih poti ugotavljamo, da Policija še ni začela izkoriščanja, kjer si upamo zapisati praktično »neskončnih« možnosti. Tako na posamezne policijske postaje, policistov ali lokalne sosvete lahko naslovimo elektronsko pošto in si želimo, da dobimo odgovor. V času pisanja tega prispevka smo na območje vsake PU v Republiki Sloveniji (RS) (torej osem območij) poslali sporočilo na naključno izbran varnostni svet. Tri povratna sporočila smo prejeli v času nekaj ur, dve povratni sporočili naslednji dan, eno v enem tednu, dva odgovora pa nas nista dosegla po več mesecih. Ker je elektronska pošta najpogostejši način elektronskega komuniciranja, menimo, da bi moral biti odziv drugačen – želeli bi vseh osem odgovorov v roku enega delovnega dne, kar je po naši oceni maksimalni odzivni čas, vsekakor pa hitra odzivnost pomeni ustrezen in od prebivalstva upravičeno pričakovan odziv.

Nadalje smo preverjali spletne strani posameznih območnih PU in ugotovili, da Policija kot celota ureja to področje in da razen splošnih informacij in znanih načinov komuniciranja (telefon, e-pošta) nima nadgrajenih kanalov komuniciranja. Pri popularnih spletnih storitvah oziroma spletnih socialnih omrežjih, kot sta npr.

Facebook in Instagram pa na temo, ki jo predstavljamo v prispevku, z uporabo iskalnika ne najdeta smiselnih povezav oziroma profilov niti posebnih objav. Tako ugotavljamo, da razen poskusa sodelovanja na hackatonu (Policija, 2019), ki ga omenjamo v prejšnjem poglavju, Policija za sodelovanje s prebivalstvom ne izkorišča možnosti, ki jih nudijo sodobne tehnologije in povezovanje v kibernetški prostor. Še najbližje približevanje prebivalstvu in tudi delna raba interneta je projekt, ki so ga zasnovali na Policijski upravi Slovenj Gradec in se imenuje »Policist Leon svetuje« (Policija, n. d. c). Gradiva v okviru omenjenega projekta so sicer v klasični obliki (delovni zvezek, predstavitev v živo), so pa učenci Osnovne šole II Murska Sobota za natečaj v šolskem letu 2008/2009 posneli filma Nesreča in Tolpa, ki sta bila med najboljšimi izdelki in so zanj prejeli tudi simbolične nagrade, le ti filmi pa so še danes eden izmed redkih elektronskih gradiv, dosegljivih z iskalnikom, in javno dostopni. Verjamemo, da je omenjenega materiala na voljo več, pa vendar ni preprosto dosegljivo. Če posamezniki sodelujejo v nekem projektu in poznajo vsebine ali pa so bili z njimi neposredno seznanjeni, je eno, če pa jih področje le zanima, pa drugo. V tem drugem primeru s poizkusi najrazličnejših iskanj vsebin v Sloveniji in s sodelovanjem Policije nismo bili uspešni.

Še manj uspeha smo imeli pri pregledu mobilnih aplikacij v storitvi Google Play (play.google.com) in storitvi Apple App Store (<https://www.apple.com/app-store/>), kjer nismo našli nobenih aplikacij, ki bi nakazovale na povezovanje slovenske policije in prebivalstva, programe ozaveščanja, sodelovanja.

Pri pregledu spletnih objav ugotavljamo, da se Policija zaveda pomena kibernetkega prostora in sodeluje v nekaterih projektih, na kar kažeta sodelovanje z EUROPOLovim EC3 (Kampanja Reci ne! Na internetu ni meja, zakaj bi bile med preiskovalci spletnih spolnih zlorab?) in objave na temo spletne varnosti (npr. Zaščita pred soncem je pomembna – kaj pa zaščita na spletu?), vsebine pa težko, tudi zaradi neustrezne strukturiranosti in naslavljanja, dosežejo splošno prebivalstvo.

Slovenska policija je kot opisano, že izvedla nekatere dejavnosti, ki vodijo v elektronsko povezovanje s prebivalstvom in medsebojno sodelovanje. Do širše uporabnih rezultatov pa za enkrat še ni prišlo. Je pa na ravni EU in v ZDA nekaj zanimivih projektov in tehnično tehnoloških rešitev, ki lahko pomenijo smernice tudi za razvoj aplikacij in/ali spletnih storitev v Sloveniji.

2.1 Primeri povezovanja policije in prebivalstva v tujini

V tujini posamezni poskusi rabe kibernetnega prostora potekajo predvsem na uporabi spletnih storitev ali mobilnih aplikacij. Tako sta Codner in Beall Perkins (2013) za U. S. Department of Justice, Office of Community Oriented Policing Services pripravila celovit priročnik, kako uporabljati storitve svetovnega spleta za izboljšanje delovanja policijskega dela v skupnosti. V priročniku podrobno, skozi posamezna podpodročja obdelata, kako in kaj s spletnimi tehnologijami:

- zagotavljati informacije skupnosti,
- pridobivati informacije od skupnosti,
- nuditi storitve policije preko spleta,
- vključevati skupnosti in
- reševati probleme posameznikov ali skupin prebivalstva.

V priročniku so začrtane smernice, ki jih razvoj mobilnih aplikacij v ZDA še dodatno nadgrajuje v zadnjih letih. Prikazujemo dva komercialna izdelka, ki ju v ZDA uporabljajo različna policijska okrožja in lahko služijo kot ideje razvoja aplikacij in spletnih storitev v Sloveniji.

Tako je za policijsko delo in povezovanje prebivalstva razvito ogrodje, imenovano ThePoliceApp.com (<https://thepoliceapp.com/>), ki v večini primerov vsebuje naslednja skupna področja:

- *Pošljite predlog* – neposredno iz pametnega telefona. Uporabite zmogljivosti pametnega telefona, da v svoj predlog vključite slike, lokacijo GPS in druge elemente.
- *Spolni prestopniki* – uporabite zemljevid za ogled registriranih spolnih prestopnikov na območju, kjer ste.
- *Informacije* – poiščite vse aktivne naloge in dodatne informacije o njih.
- *Sprotna obvestila* – pošljite opozorila in najnovejše novice za širši krog prebivalcev.
- *Iskanje zapornikov* – iskanje zapornikov v okrožnem zaporu in dostop do informacij o njihovi aretaciji.

- *Sporočila za javnost* – oglejte si vse najnovejše novice, sporočila za javnost in dodatne posodobitve.
- *Integracija spletnih socialnih omrežij* – združite vse objave spletnih socialnih omrežij v neprekinjen tok informacij v aplikaciji s posodabljanjem v realnem času.

Omenjeno ogrodje je lokalno prilagojeno za trenutno 25 policijskih okolišev (<https://thepoliceapp.com/apps/>). Prikaz primera rabe in prilagoditev je prikazan na sliki 1.

Slika 1: Primeri prilagojene aplikacije ThePoliceApp za posamezne policijske okoliše

Vir: <https://thepoliceapp.com/static/images/fire-app-nixa.png>

Podobna storitev je tudi MobilePD (<http://gomobilepd.com/index.html>), ki jo uporabljajo policijska okrožja v ZDA in Kanadi.

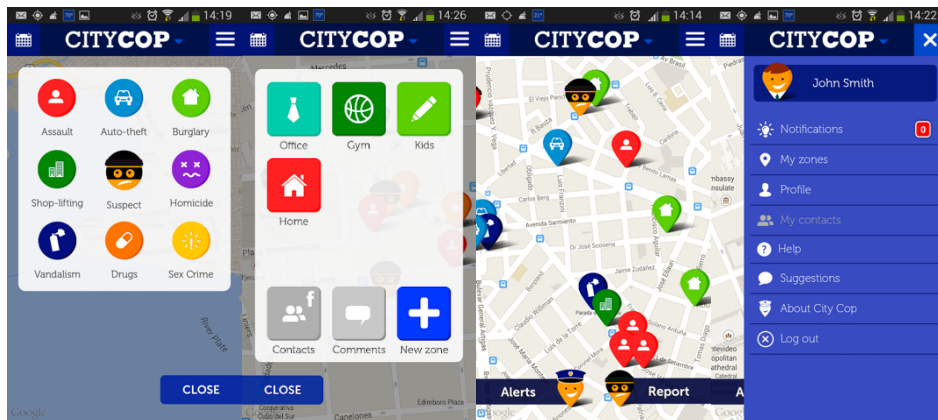
Slika 2: Primeri aplikacije MobilePD

Vir: <http://gomobilepd.com/product.html>

Aplikacija se razvija od leta 2011. Izkušnje z razvojem in uporabo opišejo tudi v tako imenovanem whitepaperju MobilePD Whitepaper – Community Engagement Meets 21st Century Policing. Omenjeni dokument je lahko v pomoč razvoju lastnih aplikacij in storitev. Aplikacija MobilePD je na voljo v dveh različicah – Connect in Engage, ki omogočata različno raven izmenjevanja informacij, sodelovanja prebivalstva s policijo in različne ravni obojestranskega obveščanja. Delovanje omenjene aplikacije je prikazano na sliki 2.

V Evropski uniji je ponudba rešitev manjša. Na omenjeno temo je v letih 2015–2018 v okviru Horizont 2020 potekal projekt CITYCoP-Citizen Interaction Technologies Yield Community Policing (<http://www.citycop.eu/>). Projekt CITYCoP si je prizadeval ugotoviti, zakaj EU s tehnično tehnološkimi rešitvami zaostaja, čeprav se policijsko delo v skupnosti izvaja v številnih državah EU. CITYCoP je iskal skupne značilnosti in najboljše prakse, ki zajemajo uspešne aplikacije za policijsko delo v skupnosti po vsem svetu, obenem pa razvijal edinstveno evropsko rešitev, vključno z aplikacijo za pametne telefone in spletnim portalom, ki bosta uporabna in uporabljena v vsakem evropskem mestu, obenem pa bosta rešitvi omogočali prilagoditev lokalnim posebnostim. Partnerji v CITYCoP so gradili na dolgih letih uspešnega sodelovanja pri projektih EU, ki se ukvarjajo s policijskim delom v

skupnosti, pametnim nadzorom in zasebnostjo ter uvajanjem rešitev CITYCoP za integracijo v ekosisteme pametnih mest.

Slika 3: Primeri evropske aplikacije CityCop kot pilotne rešitve projekta CITYCoP

Vir: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.citycopinc.citycop>

Čeprav so bile pilotne študije projekta CITYCoP v vrednosti 5.576.716 € izvedene v Bukarešti, Lizboni, Firencah in na Irskem, sodelovalo pa je 21 držav EU (med katerimi ni bilo Slovenije), pa razen smernic za razvoj aplikacije in spletne storitve ter objav ugotovitev projekta vsebina ni širše zaživela. Tako je po projektu poleg zahtevanih objav ostala le še na podlagi odprte kode razvita aplikacija in možnost prenosa, danes že zastarele in deloma funkcionalne, aplikacije iz repozitorija Google Play (glej sliko 3) in Apple App Store. Druge vidnejše uporabe aplikacije, njene nadgradnje in interakcije s spletnimi rešitvami – ni!

V obdobju od 2015 do 2020 je potekala tudi druga EU Horizont 2020 raziskava o policijskem delu v skupnosti in reformi policije po konfliktnih dogodkih ICT4COP (<https://www.communitypolicing.eu/about-the-project/>), ki se je sicer bolj usmerjala v splošno proučevanje področja. Je pa v enem izmed delovnih področij (WP3 – Technological development; <https://www.communitypolicing.eu/about-the-project/research-themes/wp3-technological-development/index.html>) projekt obljubil vpogled v ugotavljanje »kako prebivalstvo doživlja interakcijo z državnimi varnostnimi in policijskimi organi ter kako z vključujočimi sodobnimi tehnologijami izboljšujejo svojo varnost in se varujejo« (ICT4COP, 2020). Rezultati projekta, ki bi na tehnično tehnološkem področju predstavili rešitev, javnosti danes niso na voljo.

Če pri iskanju tehnično tehnoloških rešitev za policijsko delo v skupnosti v ZDA in Kanadi lahko ugotovimo, da imajo na voljo različne rešitve in možnosti sodelovanja s prebivalstvom ter le te stalno dopolnjujejo in prilagajajo lokalnim okoljem, pa pri pregledu evropskih praks ugotavljamo, da praktičnih, širše uporabnih rešitev ni.

Predstavljeni poizkusi evropskih projektov v okviru raziskovalnega financiranja Horizont 2020 so skozi akademske rezultate (najverjetneje?) dosegli načrtovane učinke, v praksi pa se ni nič spremenilo. Tako Evropa kot celota z izkoriščanjem možnosti, ki jih nudijo sodobne IKT in kibernetiki prostor, ter razvojem inovativnega sodelovanja prebivalstva in policije v skupnosti močno zaostaja.

V luči predstavljenih dejstev ugotovimo, da so Slovenija in dejavnosti slovenske policije usmerjene v smeri iskanja rešitev, ki bi omogočale napredno rabo tehnologij. Način zbiranja idej in povezovanja z zainteresirano javnostjo na Heckatonu (Hackaton, 2019) je inovativna, zato verjamemo, da bodo nadaljnji koraki omogočili, da dobre ideje zaživijo v praksi. Trenutno stanje pa kaže, da obstoječi načini komuniciranja policije s prebivalstvom prav nič ne zaostajajo z »dobrimi« praksami v Evropski skupnosti.

3 Razprava in zaključki

Teorije, na katerih temelji policijsko delo v skupnosti, so dobile nov zagon s pojavom spletnih platform, pametnih telefonov in spletnih socialnih omrežij, zlasti vsebin, ki jih ustvarijo uporabniki, kjer tesneje sodelujejo s svojo lokalno skupnostjo, policijo in drugimi t. i. prvimi posredovalci. V letih 2010–2014 je globalno prišlo do hitrega porasta aplikacij za pametne telefone (CITYCoP, 2018), katerih namen je izboljšati poročanje o kaznivih dejanjih in druge oblike ter interakcijo, povezano s policijskim delom v skupnosti. Za te aplikacije je značilen anglosaški pristop, največ jih izvira iz ZDA, nekaj jih je v Kanadi, Avstraliji in Veliki Britaniji, ki je bila očitno edina večja država, takrat članica EU, kjer so se omenjene tehnologije nekoliko uveljavile.

Posamezni poizkusi razvoja širše uporabnih aplikacij in spletnih storitev so v letih od 2014 do 2020 potekali tudi znotraj EU (CITYCop, 2018; ICT4COP, 2020) v okviru izdatno financiranih akademskih raziskovalnih projektov in ob sodelovanju lokalnih policijskih organizacij. Razvite pilotne rešitve niso nikoli zaživele, tako da pri pregledu javno dostopnih rešitev, ki bi bile usmerjene v širšo populacijo EU,

ugotavljamo, da rešitev EU, ki bi izrabljala tehnično tehnološke prednosti sodobnih tehnologij in kibernetkega prostora – nimamo! Verjamemo, da lokalno obstajajo (v državah ali posameznih delih držav) posamezne rešitve, ki pa zaradi evropskih jezikovnih preprek ali ozke usmerjenosti v lokalno skupnost, niso širše poznane.

Da bi policijsko delo v skupnosti tudi v Sloveniji (še) bolj zaživelo, bi bilo koristno razviti rešitve za prebivalstvo, ki bi obe entiteti povezale. Tako bi lahko zaznane aktualne težave (Pirnat in Meško, 2021) vsaj deloma premostili, z uporabo interaktivnih rešitev, povezovanjem na splet ter stalno dostopnostjo možnosti sodelovanja pa tudi nadgradili ter približali splošnemu prebivalstvu. Tako bi komunikacija in interakcija potekala v realnem času, kar sedaj ni pravilo, problemi bi se zaznali in reševali takoj, stopnja zaupanja v policijo ter občutek varnosti pa bi se po našem mnenju izboljšala.

Predlagamo, da slovenska policija na nacionalni ravni in v okviru posameznih policijskih uprav pristopi k pripravi predstavitev na spletnih socialnih omrežjih (vsaj Facebook in Instagram), zadolži posameznike za takojšnje interakcije s posamezniki ter išče rešitve gradnje spletnih portalov ter razvoja univerzalne mobilne aplikacije. Kot se je izkazalo, posamezne parcialne rešitve na spletu ali mobilne aplikacije, ki naslavljajo ozko funkcionalnost, večinoma ne dosežejo želenega učinka ter se ne uporabljajo pogosto.

Po vzoru iz ZDA in Kanada bi bilo pri razvoju smiselno razmišljati v smer integracije storitev, ki jih v Sloveniji nudita telefonski številki 112 in 113, ter skozi vzpostavljeno strukturo prvih posredovalcev približati celotno funkcionalnost prebivalstvu z modernimi izvedbami interaktivnih spletnih portalov in mobilne aplikacije. Nadaljnje integracije bi lahko potekale tudi v smeri povezovanj z mestnimi redarstvi, preverjanji prostih parkirnih mest, plačevanju parkirnin, sprotnega komuniciranja (med in z) lokalnih skupnosti, oskrbovanje prebivalstva z novicami in podobno.

Tehnično so tehnološke možnosti, ki jih nudi stalna povezanost posameznikov v kibernetki prostor, praktično brezmejne. Kako bomo le te izkoristili v Sloveniji, je odvisno od inovativnosti ter razvoja rešitev, ki jih bo širše prebivalstvo sprejelo in uporabljalo. Pri tem se moramo zavedati dejstva, da so širše sprejete le aplikacije, ki posamezniku nudijo dodano vrednost! Tako je npr. poskus uvajanja aplikacij za zdravstveni nadzor v času covida-19 v Sloveniji pokazal primer (danes vemo – slabe)

prakse, ko so se s premalo domišljenimi tehničnimi rešitvami in politično razdeljenostjo, ali je taka aplikacija smiselna ali ne, srečali z odporom širšega dela prebivalstva. To pa je ravno obratno, kar si za dobro sodelovanje vseh deležnikov želimo in kar tehnologije omogočajo.

V prihodnosti bodo rešitve, ki bodo integrirale najrazličnejše storitve, ki jih nudi država in jih prebivalstvo potrebuje in si jih tudi želi, najverjetneje postale naš vsakodnevni spremljevalec. Rešitve bodo uspešne, če bodo uporabne. Tako razvijalce vsebin kot tudi razvijalce aplikacij čaka zanimivo in trdo delo, prebivalstvo pa interaktiven način komunikacije z omenjenimi državnimi deležniki. Na ta način bomo dosegli višjo stopnjo varnosti, zmanjšali občutek strahu in prebivalstvo povezali na interaktiven način ter omogočili obojestransko odzivnost v realnem času z upoštevanjem vseh omejitev zasebnosti in anonimnosti, kadar je to potrebno.

Literatura

- CITYCoP. (2018). *The Community App For Smart Cities*. Pridobljeno na <http://www.citycop.eu/>
- Codner, G. in Beall Perkins, E. (2013). *e-cop Using the Web to Enhance Community Oriented Policing*. Pridobljeno na <https://cops.usdoj.gov/RIC/Publications/cops-w0706-pub.pdf>
- ICT4COP. (2020). *WP3 – Technological development*. Pridobljeno na <https://www.communitypolicing.eu/about-the-project/research-themes/wp3-technological-development/index.html>
- Meško, G. (2001). V skupnost usmerjeno policijsko delo – izziv za slovensko policijo? *Teorija in praksa*, 38(2), 272–289.
- Pirnat, U. in Meško, G. (2019). Zaznava varnostnih problemov v lokalnih skupnostih – primerjava med regijami v Sloveniji. V G. Meško, R. Hacin in K. Eman (ur.), *Uvod v razpravo o varnosti v urbanih in ruralnih okoljih: konferenčni zbornik* (str. 87–96). Maribor: Univerzitetna založba Univerze.
- Pirnat, U. in Meško, G. (2020). Zaznava družbenih procesov, varnostnih težav in policije v ruralnih in urbanih lokalnih skupnostih – pilotska študija. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 71(3), 229–242.
- Pirnat, U. in Meško, G. (2021) Zaznave družbenih procesov, varnostnih težav in policije v urbanih soseskah – primer Ljubljane. V G. Meško (ur.), *Varnost v lokalnih skupnostih – med ruralnimi in urbanih perspektivami* (str. 135–163). Maribor: Univerzitetna založba Univerze.
- Policija. (4. 10. 2019). *Policija bo jutri prvič na hackathonu skupaj z ljubljanskim mestnim redarstvom zbirala uporabne tehnološke rešitve*. Pridobljeno na <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/100983-policija-jutri-prvic-na-hackathonu-skupaj-z-mestnim-redarstvom-zbira-uporabne-tehnoloske-resitve>
- Policija. (n. d. a). *Partnersko sodelovanje*. Pridobljeno na <https://www.policija.si/nase-naloge/druga-podrocja/policijsko-delo-v-skupnosti/partnersko-sodelovanje>
- Policija. (n. d. b). *Policijsko delo v skupnosti*. Pridobljeno na <https://www.policija.si/nase-naloge/druga-podrocja/policijsko-delo-v-skupnosti>
- Policija. (n. d. c). *Policist Leon svetuje*. Pridobljeno na <https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/preventiva-2/policist-leon-svetuje>
- Policija. (n. d. d). *Preventivni projekti*. Pridobljeno na

- <https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/preventiva-2>
Policija. (n. d. e). *Varnostni sosveti*. Pridobljeno na
<https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/varnostni-sosveti>
Resolucija o dolgoročnem razvojnem programu policije do leta 2025 – »Kakovostna policija za varno Slovenijo« (ReDRPPol). (2015). *Uradni list RS*, (75/15).
RŠ. (3. 11. 2019). Hackaton 2019: Moja varnost in mobilnost. *Dnevnik*. Pridobljeno na
<https://www.dnevnik.si/1042912>

